

1. Profiel 3: Algemeen

Leerlingen worden onder andere in Profiel 3 geplaatst vanwege hun cognitieve niveau ($35 < IQ < 50/55$) en het behaalde leerlijn-niveau. Aan het eind van de SO periode worden vaardigheden op niveau 6 beheerst.

Het onderwijs in dit profiel bereidt leerlingen voor op arbeidsmatige dagbesteding. Als leerlingen in dit profiel voor de leerlijnen leren leren en sociaal emotionele vorming hoger scoren (rond niveau 10) is het ook mogelijk om deze leerlingen door te laten groeien in de VSO-afdeling naar een plaatsing in beschutte arbeid. Doel is om de leerling zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren in het toekomstige wonen, werken en recreëren.

De leerlingen ontvangen een SO-getuigschrift. De doelen zijn gericht op praktische toepassing bij wonen, werken en vrijetijdsbesteding en bevatten ten minste de aspecten voorbereiding op arbeid, Nederlandse taal, rekenen, oriëntatie op wonen, oriëntatie op dagactiviteiten, mens en natuur, mens en maatschappij, oriëntatie op culturele- en kunstzinnige vorming en sport en bewegen.

Het leren omgaan met moderne (digitale) media vormt een nadrukkelijk onderdeel van het onderwijsaanbod.

2. Profiel 3: Leerling- kenmerken

Leerling-kenmerken; Algemeen

- Licht verstandelijke beperking IQ bereik; $35 < IQ < 50/55$
- Vergelijkbaar ontwikkelingsniveau: 4- 7 jaar
- In SO en VSO: de leerlingen volgen zml onderwijs
- Ontwikkelingsperspectief / uitstroommogelijkheden: Na de SO periode stroomt de leerling door naar het VSO-zml. Na de VSO periode stroomt de leerling uit naar arbeidsmatige dagbesteding.

Voor leerlingen met dit profiel is het van belang dat de omgeving overzichtelijk en voorspelbaar gemaakt wordt. Dit houdt in:

- Orden de omgeving en de lesstof
- Maak verwachtingen duidelijk maken
- Herhaal ook de reeds behaalde doelen (leerstof zakt na een tijdje weer weg)
- Maak gebeurtenissen voorspelbaar
- Maak de betekenis van dingen, gebeurtenissen, communicatie en omgangsregels duidelijk
- Voorzie de te verrichten handelingen duidelijk van een begin en een eind.
- Bekrachtig elke adequate gewenste handeling of adequaat gedrag volgens leertheoretische principes.

Leerling-kenmerken: zelfstandigheid

- Heeft ondersteuning nodig bij het uitvoeren van meervoudige opdrachten.
- Vertoont zelfinitiatief maar overziet gevolgen van eigen handelen vaak niet.
- Is in het gunstigste geval in staat om zelfstandig te reizen (vso)

Leerling-kenmerken: zelfredzaamheid

- Kan zich na de kleuterperiode zelfstandig aan- en uitkleden
- Kan materialen zonder hulp opruimen
- Kan een eenvoudige boodschap overbrengen
- Kan eenvoudige, bekende opdrachten / taken zelfstandig uitvoeren

Leerling-kenmerken: taakgerichtheid

- Kan gedurende steeds langere tijd zelfstandig aaneengesloten blijven werken
- Kan meervoudige opdrachten aan, mits deze visueel ondersteund worden
- Kan een bekende opdracht omzetten in uitvoering met minimale begeleiding
- Schakelen van de ene naar de volgende activiteit is mogelijk, mits dit goed vantevoren is doorgesproken
- Heeft beperkte transfer mogelijkheden van handelen bij bekende taken

3. Profiel 3: plaatsing

De leerlingen worden met 4 jaar toegelaten in het SO. (Speciaal onderwijs) Zij worden dan geplaatst in de groep, met de jongste leerlingen. (4 – 6 jaar) In deze groep wordt nog geen specifieke profiel indeling gehanteerd. Met 6/7 jaar stromen ze door naar een combinatie SO groep (7 – 12 jaar) waarin leerlingen met combinaties van profiel 1 t/m 5 worden geplaatst. Als een leerling mbv groepsinstructie binnen de methoden kan werken, worden de leerlingen met profiel 3,4 en 5 bij voorkeur bij elkaar geplaatst. Hierbij wordt sterk rekening gehouden met de sociaal emotionele ontwikkeling.

Op 12 jarige leeftijd worden deze leerlingen geplaatst in de VSO (Voorgezet Speciaal Onderwijs) brugklassen met het accent op cognitie. (keuze is afhankelijk van het bereikte niveau op de leerlijn schriftelijke taal)

De leerlingen krijgen in de brugklas les in de eigen mentorgroep. Groepsdoorbrekende activiteiten zijn er nauwelijks. De leerlingen blijven tot 15 jaar in deze brugklas. Daarna worden ze geplaatst in een praktijkklas van het VSO (15 – 17 jaar). Ze krijgen dan te maken met meer docenten dan in de brugklas. De stageklassen vormen de uitstroombasis. Na een aantal individuele stagen stromen de leerlingen uit naar arbeidsmatige dagbesteding of beschutte arbeid.

4. Profiel 3: (ortho) pedagogische aanpak

basisprincipes ten aanzien van structuur

Structuur in begeleidingsstijl

- Wees duidelijk over het gewenste gedrag (benoemen)
- Leer adequate omgangsvormen expliciet aan.
- Leren vindt plaats vanuit het principe van empowerment
- Gebruik weinig taal
- Geef doe opdrachten
- Benadruk sterke kanten: bijv. visuele gerichtheid van de meeste leerlingen dmv visualiseren van leerprocessen /opdrachten
- Geef één opdracht tegelijk; meerdere opdrachten werken verwarrend (SO) in de VSO kunnen meerdere opdrachten gegeven worden, mits ondersteund door stappenplannen of een door middel van een dagschema.
- Gebruik duidelijke woorden. Spreek in korte, richtinggevende 'doe' zinnen. Doe dit... Pak dat.. Voor deze leerling is het belangrijk om in heldere, concrete taal te spreken en te handelen. 'Misschien', 'soms', 'vaak' zijn woorden die zoveel mogelijk vermeden dienen te worden (zeg wat je bedoelt, en doe wat je zegt)
- Bouw routines op: dingen gaan op dezelfde manier; dit geeft rust en veiligheid
- Bouw rituelen op: werk met werkkleding voor het vergroten competentiegevoelens

Leerkrachtvaardigheden: structuur in tijd

- Zorg voor een visueel dagprogramma.

- Baken de werktijd af met behulp van een time timer

Leerkrachtvaardigheden: Algemeen

- Laat de leerling zelf keuzes maken binnen kaders, om autonomiegevoel te ontwikkelen.
- Blijf aanwezig en herhaal regels meerdere keren per dag.
- Biedt structuur door telkens te benoemen wat je verwacht.
- Laat de leerling binnen duidelijke kaders en afspraken individueel taken vervullen.
- Leg uit waarom je handelt zoals je handelt.
- Zorg voor selectie en regulering van prikkels.
- Maak het onderwijs niet leerkrachtafhankelijk. Dit betekent dat de routine doorloopt bij afwezigheid van de leerkracht.
- Heb begrip voor de problemen van de leerling en het soms bizarre gedrag. (in samenhang met comorbiditeit)
- Wees voorzichtig met het beroep doen op gevoelsmatig inzicht.
- Houd distantie en hanteer een neutrale benadering.

Leerkrachtvaardigheden: Leerkrachtgedrag:

- Pas een uitnodigende, positieve en duidelijke benadering toe in leerling-contact.
- Vermijd gevoelens van afwijzing, werk met positieve bekrachtigers en beloning; gewenst gedrag benadrukken, ongewenst gedrag niet teveel benadrukken.
- Heb respect voor de leerling en win zijn vertrouwen. Sfeer en houding bepalen de individuele relatie met de leerling.
- Speel flexibel in op situaties.
- Waardeer de eigen inbreng van leerlingen.
- Wees creatief in denken en doen om steeds opnieuw lesprogramma's aan te passen en/of te ontwikkelen om passend onderwijs te kunnen bieden.
- Wees consequent in de uitvoering van regels en afspraken.

Leerkrachtvaardigheden: Communicatie

- Ondersteun de communicatie op concrete wijze door te werken met picto's of foto's.
- Gebruik niet teveel taal. Formuleer kort en bondig,. Laat vooral ook zien wat je wilt. De leerkracht is model
- Ondersteun sociaal gedrag door middel van stappenplannen in de vorm van foto's picto's of schrift

Leerkrachtvaardigheden: Communicatie:

- Zorg dat je de aandacht van de leerling hebt, voordat je instructie geeft.
- Beperk je taalgebruik: praten is prikkelen. Daarom kort, enkelvoudig en eenvoudig formuleren.
- Verval niet in discussies (welles-nietes). Een gebaar maakt vaak meer indruk dan veel gepraat.
- Gebruik duidelijke taal, geen figuurlijke taal. De leerling ervaart de wereld namelijk op een andere manier, en kan andere betekenissen geven aan taal. Vermijd ironie en sarcasme en reflecteer na een grapje altijd even en benoem expliciet dat het een grapje was.

Leerkrachtvaardigheden: Regels:

- Gebruik zoveel mogelijk non-verbale signalen.
- Structureer blijvend voor, herhaal steeds regels en afspraken.
- Voorkom pedagogische middelen zoals het uit de groep verwijderen, het gebruik van time-out zoveel mogelijk.
- Maak afspraken (contract) over wanneer welke maatregel wordt toegepast. Bij sommige leerlingen werkt het wel goed om een time-out te nemen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen

Leerkrachtvaardigheden: Positieve benadering / bekrachtiging

- Benoem zoveel mogelijk het gewenste gedrag.

- Probeer alert te zijn op positief gedrag, hoe miniem ook, en beloon dit direct. Probeer negatief gedrag te negeren voor zover dit mogelijk is. Negatieve aandacht is voor deze leerlingen vaak ook een 'beloning.' Belonen werkt beter dan straffen.
- Stel samen met de leerling de beloners vast. Dit werkt motiverend.
- Bepaal eerst welk positief gedrag je wilt zien, voordat je het ongewenste gedrag gaat vernaderen.
- Besteed positieve aandacht door kleine opdrachten direct hoog te waarderen (opdrachten waarvan je zeker weet dat de leerling ze goed kan uitvoeren zodat succeservaringen verzekerd zijn). Positieve aandacht betekent ook: probleemsituaties voorzien en preventief te werk gaan. Bijvoorbeeld door de leerling van tevoren te vertellen wat er gaat gebeuren als iets van de normale dagelijkse gang van zaken afwijkt.
- Wees voorzichtig met het oefenen van zwakke vaardigheden.

5. Profiel 3: (ortho) didactisch aanbod

Aanbod algemeen

Voor de ontwikkeling van de leerlingen binnen Profiel 3 is het belangrijk dat in de SO periode de leervakken methodisch worden aangeboden. Aan het eind van de SO periode is het aanvankelijk lees- en rekenproces bij de leerling met profiel 3 op gang gekomen.

In de VSO blijft het methodisch aanbieden van lezen en rekenen in de brugklasperiode (12 – 15 jaar) belangrijk. Er is echter ook ruimte in deze periode voor het oriënteren op de praktijkvakken.. Het onderwijs in het VSO richt zich ook op het aanleren van en het vergroten van kennis van deze praktische toepassingen van het rekenen. (geldrekenen, klokkijken, meten en wegen)

Na de brugklasperiode wordt het aanbod van praktijkvakken met daaraan gekoppelde beroepscompetenties steeds belangrijker. In de praktijkklassen (15/16 jaar) en de stageklassen leren leerlingen arbeidsvaardigheden in een praktijksituatie. Ook kiezen ze in deze periode voor een uitstroomrichting.

Via stages vinden deze leerling een werkplek in de arbeidsmatige dagbesteding of beschutte arbeid.

De leerling met een Profiel 3 leert ervaringsgericht en door herhaling. Cognitieve vaardigheden staan in dienst van en ondersteunen de praktische vaardigheden. De ontwikkeling van een goede taak- en werkhouding vormt van jongs af aan een doel op zich. De ontwikkeling van de sociaal emotionele vaardigheden houdt onder andere een aanbod van burgerschapskunde en het leren samenwerken met anderen in. Het sociaal functioneren van de leerling in de maatschappij vormt de spil van het onderwijsaanbod bij het aanleren van deze vaardigheden.

Leerlingen met Profiel 3 kunnen zich over het algemeen via gesproken taal voldoende uiten en de ander begrijpen. Bij complexere vormen van communicatie en handelen in sociale- en/of praktijksituaties is ondersteuning van een volwassene noodzakelijk.

Leerkrachtvaardigheden: algemeen

Er wordt lesgegeven volgens de volgende principes

- Deel leerstof op in overzichtelijke stappen.
- Maak individuele stappenplannen
- Visualiseer gedrag
- Pas positieve bekrachtiging toe
- Buig angstig en/of agressief gedrag om
- Pas het ADI model toe
- Versterk de taakoriëntatie. (bij leerlingen met comorbiditeit een taak altijd aanbieden op dezelfde wijze)
- Geef lesovergangen duidelijk en tijdig aan. (leerlingen moeten zich hierop voor kunnen bereiden)
- Splits lesstof op in overzichtelijke deeltaken, waarbij er niet teveel verschillende opdrachten ineens gegeven worden

- Zorg voor veel “doetijd” en een korte luistertijd
- Besteed veel aandacht aan motivatie
- Zorg voor goede afwisseling inspanning en ontspanning
- Leerkrachtvaardigheden: Communicatie algemeen **Uitgangspunt is positieve bekrachtiging.**
- Maak contact.
- Geef leerlingen voldoende bedenktijd (minimaal 10 sec wachten).
- Spreek de leerling bij de naam aan.
- Gebruik een stellende, directieve, maar neutrale wijze van communicatie. (gebruik woorden nu en praat in de ik-vorm tijdens de instructie)

Leerkrachtvaardigheden: communicatie tijdens de instructie / verwerking

- Zet stappenplannen, foto's, film etc. dagelijks in om het leerproces te ondersteunen en de dagindeling te verhelderen
- Verduidelijk en visualiseer de leerstof en de opdracht tijdens de les meerdere malen. Herhaling is noodzakelijk!. Ondersteun de mondelinge instructie visueel met behulp van schema's, stappenplannen, filmpjes etc.
- Zorg voor een rijke, didactische leeromgeving. Maak gebruik van de computer/I-pad en het digibord. Deze bieden veel structuur, zijn zelfcorrigerend en geven snel feedback.
- Visualiseer groepsregels en hang deze zichtbaar op in de klas
- Controleer meerdere malen of de leerling snapt wat er van hem verwacht wordt door hem regelmatig de lesstof of de opdracht te laten samenvatten. (wat gaan we leren, wat moet je doen?)
- Geef niet vanuit de verte instructie (de leerkracht is nabij de leerling en zorgt voor persoonlijk (oog)contact tijdens het geven van instructie.)

Leerkrachtvaardigheden: Regels:

- Kies samen met de leerlingen de belangrijkste regels.
- Regels zijn er om steun te bieden, niet om te straffen of te verbieden.
- Hou je zelf ook aan de regels.
- Hanteer regels consequent
- Hang de regels voor iedereen zichtbaar op.

Regelkenmerken:

- Eenduidig
- Stellend en directief
- Positief

Leerkrachtvaardigheden: Kennis:

- Kennis van leerlingen met een verstandelijke beperking
- Kennis van de invloed van psychiatrische beelden bij leerlingen met een verstandelijke beperking
- Kennis van verschillende syndromen en ziektebeelden

Leerkrachtvaardigheden: Klassenmanagement

- Maak gebruik van een vast dagrooster
- Voorkom afleiding, zorg voor een rustige werkomgeving (indien nodig, deur dicht)
- Hanteer vaste afspraken bij hulp vragen
- Geef alles een vaste plek voorzien van labels
- Neem een centrale plek in als leerkracht
- Hanteer vaste looproutes

Leerkrachtvaardigheden: feedback geven

- Geef direct eenduidige en heldere feedback op gewenst en ongewenst gedrag
- Wees kort en duidelijk in je reacties

- Leg niet uit wat er mis is gegaan maar benoem welk gewenst gedrag ervoor in de plaats moet komen
- Bekrachtig onmiddellijk het gewenste gedrag, zodra je dit waarneemt.
- Maak – bij comorbiditeit - gebruik van een beloningssysteem

6. Profiel 3: kernleerlijnen en vakaanbod in de SO (4 - 12 jaar)

Aanbod SO afdeling

1. De nadruk van het onderwijsaanbod in de SO ligt op aanleren van voorbereidend en aanvankelijk lees- en rekenonderwijs, vaardigheden op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling, het aanleren van een juiste taak- werkhouding en het vergroten van de (zelf)redzaamheid van de leerling. Taal – en rekenonderwijs wordt methodisch en op niveau aangeboden.
Spelvaardigheden worden aangeboden in de vorm van fantasiespel en gezelschapsspelen, waarbij het accent ligt op het leren wachten op je beurt, leren omgaan met winst en verlies en uiteraard het plezier hebben in het samenspel met andere leerlingen.
Door open en vrije opdrachten bij cultuureducatie te geven, stimuleren we het zelfvertrouwen van de leerlingen, door aan te sluiten bij hun eigen “ik” kunnen ze hun persoonlijkheid verder ontwikkelen naar een zo groot mogelijke zelfredzaamheid in onze maatschappij.
2. Wat betreft *het vergroten van de sociaal emotionele ontwikkeling* richt het onderwijs in de SO zich op het vergroten van het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en de weerbaarheid van de leerling. Het spelend leren krijgt hierbij ruim aandacht. De spanne van *zelfstandig werken* wordt in hele kleine stapjes uitgebouwd, door te werken met een time timer en een dobbelsteen volgens een schoolbreed afgesproken beleid. De leerling leert om hulp te vragen, aan te geven wanneer hij een probleem heeft, Maar ook om aan te geven dat hij bang, boos of verdrietig is en hoe hij hiermee om moet gaan. De sova methode STIP biedt lessen en oefenmateriaal voor het aanleren van vaardigheden.
3. Het *rekenonderwijs* en het onderwijs in *schriftelijke taal* is voor leerlingen met profiel 3 gericht op het aanvankelijk lezen en rekenen.
De methoden VSVS/VLL / Taal op Maat en Rekenboog/RekenZeker worden hiervoor ingezet. Daarnaast is aandacht voor het verwerven van praktisch toepasbare reken- en taal vaardigheden. Klokkijken, geldrekenen en meten /wegen worden methodisch aangeleerd en geoefend.
Het schrijven wordt methodisch d.m.v. de methode Schrijven op Maat aangeleerd.
4. *Wonen*: In de SO groepen wordt ook aandacht besteed aan het aanleren van woonvaardigheden die nodig zijn om later zo zelfstandig mogelijk mee te kunnen participeren in de toekomstige woonvorm. Denk daarbij aan zelfstandig aan- en uitkleden, boodschappen doen, boodschappenbriefje maken, zoeken van producten in de winkel etc. Doordat de leerlingen huishoudelijke taakjes volgens een rooster krijgen, maken zij kennis met deze vaardigheden.

Onderwijs aanbod gerelateerd aan de kern leerlijnen en de belangrijkste methodes in schematisch overzicht

Leerlijn: niveau 6	onderdeel	Belangrijkste methodes
Schriftelijke en mondelinge taal	De leerling switcht tussen verschillende sprekers (in kringgesprek). Begrijpt zinnen met aanduidingen als wanneer en erna (eerst mag Stan, jij mag erna). Legt een logische reeks van vier plaatjes in tijdopbouw op volgorde. Begrijpt de hoofdzaak in een mondelinge tekst.	Peuterplein Kleuterplein VSVS/VLL Schrijven op Maat Taal op Maat

	<p>Vertelt over iets dat hij heeft beleefd en hoe hij zich daarbij voelde (ik zag een spin en was bang). blijft bij het onderwerp van het gesprek</p> <p>Leest op AVI-Start - beheersing Leest op AVI-M3 - instructie CITO: M3:D</p>	
Rekenen en wiskunde	<p>Heeft de doelen van de methode RekenZeker 3B behaald CITO: M3:D</p>	<p>Peuterplein Kleuterplein Rekenboog RekenZeker</p>
Sociaal emotionele vaardigheden	<p>Aanvaardt excuses van een ander. Deelt uit zichzelf iets met een ander (schuift op, deelt iets lekkers). Vertelt van welke specifieke situaties hij boos, verdrietig of bang wordt (bang voor een hond, verdrietig omdat papa niet thuis is). Verplaatst zich in de gevoelens van een ander (toont medeleven, lacht mee, troost). Zegt het als hij wordt overgeslagen of als iets dat beloofd is vergeten wordt. Vertelt dat hij een andere keuze wil maken dan een ander (hij wil naar buiten, ik niet). Durft zichzelf te laten zien in een bekende situatie (komt zeker de klas inlopen, kijkt niet weg).</p>	<p>Peuterplein Kleuterplein Stip Cultuureducatie</p>
Leren leren	<p>Rondt een taak af als de tijd verstreken is, bij een afgesproken tijdsplanning Oplossingsgericht werken: Weet wat hij moet doen als hij vastloopt (hanteert de afgesproken regel in plaats van afwachtende houding aan te nemen) Controleert achteraf of zijn werk aan 1 concrete (objectieve) eis voldoet Samenwerken: Werkt 10 minuten met een andere leerling samen aan een bekende taak, op basis van een gegeven taakverdeling Probeert zijn taak nog een keer als het de eerste keer niet lukt</p>	<p>Begeleid Zelfstandig Leren volgens afspraak op schoolniveau cultuureducatie</p>
Motorische ontwikkeling	<p>Bedenkt vooraf wat hij/zij wil maken en blijft bij zijn/haar idee Speelt tikkertje met 2 tikkers</p>	<p>Peuterplein Kleuterplein Leerlijn bewegingsonderwijs WAVL</p>

7. Profiel 3: Ontwikkelingsperspectief en uitstroom

De WA van Lieflandschool hanteert leerlijnen om de ontwikkeling van haar leerlingen te volgen en inzichtelijk te maken. Leerlijnen zijn onderverdeeld in 16 leerstof niveaus, waarin de moeilijkheidsgraad van de leerstof langzamerhand oploopt van basaal (niveau 1) naar een complexer (niveau 16) De leerlingen met Profiel 3 ontwikkelen zich volgens onderstaand schema. De leerlingen ontwikkelen zich op het ene leergebied anders, dan op het andere. De van Lieflandschool streeft ernaar om het hoogst haalbare uit haar leerlingen te halen. Op deelgebieden zullen de

leerlingen met het Profiel 3 zich verder ontwikkelen dan het roze schema en op deelgebieden minder ver. Streefniveau is niveau 6 van de CED leerlijnen op de belangrijkste kernleerlijnen bij het afsluiten van de SO periode en niveau 9 bij het afsluiten van de VSO periode

Het ontwikkelingsperspectief met het daaraan gekoppelde uitstroomniveau wordt mede bepaald door het behaalde niveau op de leerlijnen. Als leerlingen nog heel jong zijn, kan dit nog niet precies bepaald worden. Naarmate de school doorlopen wordt, kan het perspectief scherper worden omschreven.

Leerlingen met overwegend Profiel 3 (groen) stromen door naar de VSO afdeling van het ZML-onderwijs. Zij kunnen vanaf 18 – 20 jarige leeftijd uitstromen naar arbeidsmatige dagbesteding. Bijv. werken bij de Jumbo onder de paraplu van een zorginstelling.

Leerlingen die hoger uitkomen op de leerlijnen sociaal emotionele vorming en leren leren, kunnen ook uitstromen naar beschutte arbeid.

In de schoolgids kunt u lezen waar de schoolverlaters uiteindelijk uitstromen in het hoofdstuk leeropbrengsten.

Leeftijd	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	9-10	10-11	11-12	12-13
Leerjaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9
DL start	-19	-9	1	11	21	31	41	51	61
DL eind	-10	0	10	20	30	40	50	60	70
Profiel 3 (IQ 35-49)									
Niveau ZML + % behaald	1: 100%	2: 100%	3: 100%	4: 50%	4: 100%	5: 50%	5: 100%	6: 50%	6: 100%
≈ F.niveau	<M1	M1	M1E1-E1	E1	E1-E1M2	E1M2	M2E2	M2E2-E2	E2M3-M3
CITO toets	SEO ZML	SEO ZML	R: ZML A (1-4) T: ZML A (1-4) SEO ZML	R: ZML (4-6) T: ZML (4-6) SEO ZML	R: ZML (4-6) T: ZML (4-6) SEO ZML	R: ZML (4-6) T: ZML (4-6) SEO ZML	R: ZML (4-6) T: ZML (4-6) SEO ZML	R: ZML (6-8) T: ZML (6-8) SEO ZML	R: ZML (6-8) T: ZML (6-8) DMT/AVI: M3 SEO ZML
Behaald niveau methode gebonden toets			Vss: K1 letters voldoende	Vss: K1 voldoende	Vss: K2 voldoende	Vss: K3 voldoende	Vss: K4 voldoende RZ: 3a voldoende	Vss: K5 voldoende Rz: 3a-3b	Vss: K6 voldoende Rz: 3b voldoende
Gebruikte methode of leerlijnen CED	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss, Rz	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss, Rz	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss, Rz	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss, Rz	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss, Rz	Ll, So, Om, Mt, Mo, Sp, W, B, Rb Vss, Rz

8. Profiel 3: Leerlingvolgsysteem en toetsing

De ontwikkeling van de leerling wordt bijgehouden in Parnassys. Dit is het digitale leerlingvolgsysteem van de school. In dit leerlingvolgsysteem zijn alle leerlijnen, met de daarbij behorende doelen opgenomen. Na een lessencyclus waarbij de leerstof gericht op het behalen van een specifiek doel wordt aangeboden, noteert de leerkracht het leerresultaat in het leerlingvolgsysteem.

Het beoordelen of doelen behaald zijn vindt plaats op 3 verschillende manieren:

1. Door het afnemen van ZML-*Cito toetsen*. Een Cito toets is een onafhankelijke, genormeerde toets. De zml toetsen geven aan welk CED niveau beheerst wordt.
2. De kleuters (leerlingen tot 6 jaar) worden niet getoetst (in navolging van landelijk beleid)
3. Door het afnemen van *methode gebonden toetsen*. (bijv. de leesmethode VLL toetst na elk leerstofblok de vaardigheden mbv een toets)
4. Door het *observeren* van leerlingen in de klas. Bijv. doel: kan rits vastmaken. Dit kan de leerkracht observeren in de dagelijkse klassensituatie

Per leerling wordt in het OPP geëvalueerd:

- a. Welk niveau van de leerlijn de leerling voldoende beheerst.
- b. Welke niveau van de methodegebonden toetsen de leerling voldoende beheerst.
- c. Welk niveau van de Cito toets voldoende wordt beheerst.

Tijdens de evaluatiebesprekingen wordt de ontwikkeling van hun zoon/dochter met de ouders besproken.

